Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 ★ číslo 27 ★ 2. července 2006 ★ Cena 6 Kč

Téma týdne
Vyučování náboženství ve školách – praktické pokyny

Křesťanky ze tří zemí se sešly v Betlemě v Janských Lázních

Rozhlédneme-li se po kterémkoli sboru, nemůžeme popřít, že opěrnými sloupy jakékoli náboženské obce jsou ženy. V jiných církvích tomu není jinak. Některé však mají proti nám výhodu, že jejich ústředí mají specializovaná oddělení pro práci se ženami a pro ženy. U nás sice neděláme rozdíly, pokud se však má konat konference žen, dívají se na to někteří muži se skepsí v oku. Nejinak tomu bylo i letos, kdy sestra farářka Alena Naimanová z Rychnova nad Kněžnou chtěla oplatit ženám ze Saské zemské církve a polským ženám z reformovaných církví jejich pohostinnost, s jakou už pět let přijímaly ženy z naší církve na jejich území.

Zeptala jsem se sestry farářky, jak ke spolupráci došlo. „Saská zemská církev má v práci se ženami dlouholetou tradici. Nedávno oslavila už 100. výročí organizované práce žen. Regina Siefert, která zpracovává programy pro regionální kroužky, navázala spolupráci se ženami z Varšavy a začala organizovat výměnné pobyty, kdy se 5 - 10 žen z každé strany zúčastnilo několikadenní konference, kde si vyměnily zkušenosti se způsoby evangelizace, misie, diakonické práce apod. Protože setkání se konala obvykle poblíž našich hranic, napadlo ji v roce 2000 pozvat ke spolupráci i některou z našich církví. Sama se už řadu let podílím na práci Světového dne modliteb, takže jsem se osobně znala s polskou sestrou Ewou Walter, která byla velkou příznivkyní naší církve. Říkám byla, protože nedávno zemřela. Ta mne seznámila s německými sestrami a od té doby se pravidelně těchto konferencí několik žen z naší církve účastní. Protože u nás nikdy podobná konference nebyla, pozvala jsem letos obě skupiny do Betlema," vysvětlila sestra farářka. Lze jen dodat, že program, který připravila, byl pro naše sestry velice atraktivní. Pozvala totiž čtyři generace žen - duchovních.

U nás je žena za stolem Páně jako doma. Vždyť příští rok už oslavíme 60 let kněžského svěcení žen. Jinde to zdaleka není běžné. V řadě i reformovaných církví sdílejí názor, že žena do duchovenské služby nepatří. Vyprávění sestry Nadi Brázdilové - první ženy s úplným teologickým vzděláním, které byla vysloužena svátost svěcení kněžstva - o tom, s jakými problémy se na počátku své farářské dráhy potýkala, proto všechny neobyčejně zajímalo.

Další primát představovala olomoucká biskupka Jana Šilerová (její příspěvek otiskneme příště) - první biskupka na světě v církvích, které „drží" sedm svátostí. O jejím vystoupení sestry mezi sebou mluvily až do konce konference.

Sestra farářka Hedvika Zimmermannová z Hrádku nad Nisou představila mladší generaci farářek, které se kromě duchovenského poslání snaží prospět obci i prací na radnici. Několik let už totiž vykonává i funkci místostarostky.

Nejmladší generaci naší církve reprezentovala sestra Vladimíra Poupová, která pracuje na ústředí naší církve a představila práci odboru pro vnější vztahy.

Konference začala naší bohoslužbou a končila bibickou večeří a nedělní bohoslužbou v místním evangelickém kostele, který nám byl ochotně zapůjčen. Závěrečnou bohoslužbu připravily německé ženy. Téma bylo "Moudrost a štěstí" (nebo štěstí skrze moudrost). Kázání na toto téma si připravila sestra Angela Lau, která bude po několikaleté službě v ústředí 17. září instalována do jedné náboženské obce jako farářka. Německé ženy připravily i rozmnožené písně, které známe ve všech církvích a které jsme zpívaly trojjazyčně. Vůbec to však nebylo jako v Babyloně!

Závěrem ještě několik postřehů. V církvi někdy reptáme na liturgii dr. Karla Farského, která nám připadá nezáživná. Všechny zahraniční účastnice ji první den slyšely poprvé a naprosto je uchvátila! Stejně tak se jim moc líbilo naše kredo.

Opět se potvrdilo, že doma není nikdo prorokem a že si často nevážíme toho, co máme, a pošilháváme po cizích vzorech, zatímco jiní závidí nám.

Helena Noemi Bastlová

K nedělním závěrečným bohoslužbám propůjčila kostel Českobratrská církev evangelická

Letní chvalozpěv v Roudnici

Všichni, kdo znají křesťanský zpěvník Svítá, si jistě vzpomenou na písničku Letní chvalozpěv: *„Chléb, víno, slunce zářivé nám dáváš z lásky své. Za skutky tvé tě chválíme a dary úžasné... vůně a barvy nádherné nám dáváš z lásky své... i píseň, kterou zpíváme...“* Tak přesně v tomto duchu se neslo setkání naší náboženské obce v Roudnici nad Labem v sobotu 3. června.

Stejně jako minulý rok, tedy dá se říci, že již skoro tradičně, pořádala naše náboženská obec zahradní slavnost, kterou jsme nazvali Letní chvalozpěv. Letos se ale počasí opravdu vydařilo, takže se všechno odehrávalo skutečně na zahradě. Bylo to příjemné odreagování se od každodenního shonu a zároveň už příprava na letní prázdniny, na slunce a volnost, kterou léto přináší. A jak taková zahradní slavnost vypadá?

Připravovali jsme ji asi dva dny. Od pana starosty z jedné blízké vesnice jsme přivezli lavičky. Nakoupili jsme chleby a maso na grilování, spoustu zeleniny a ovoce. Když v sobotu ráno dorazili očekávaní členové Komorního sboru Resonance při chrámu sv. Mikuláše v Praze, vydali jsme se společně na Říp. Byl nás plný autobus. Nebudu vám vyprávět o tom, jak se nám podařilo zabloudit ve spleti cest a cestiček na úpatí této hory a jak jsme bloudili řipskými lesy, ani o tom, jak jsme hladoví dorazili zpět na roudnickou faru. Raději vám popíšu naše odpoledne.

Tedy potom, co jsme hladoví dorazili asi ve dvě hodiny odpoledne na farní zahradu, čekalo nás velmi příjemné překvapení v podobě rozpáleného grilu a voňavého, naloženého a lehce okořeněného masa všeho druhu. Byla to velmi příjemná odměna za naše dopolední bloudění. A ještě příjemnější byly další dvě hodiny lenošení u ohně doplněné hrou na kytaru a zpěvem. Když člověk přivřel oči, připadal si,jako někde na letním táboře.

Ale naše zahradní slavnost zdaleka nekončila, protože hlavním programem nebylo lenošení, ale odpolední koncert a grilování pro veřejnost. A tak jsme během chvíle utnuli táborovou atmosféru a "hodili se do gala". Protože jsme chtěli, aby atmosféra tohoto koncertu byla co nejpříjemnější, určili jsme vstupné, které si mohl dovolit zaplatit snad každý: úsměv na rtech a vlastní buřty. Jako hlavní "grilmistr" se nabídl pan Polák, který přijel s celou rodinou z Prahy a celý den nám pomáhal s přípravami. I když není člen naší církve, je to velký nadšenec, kterého s naší církví pojí láska k hudbě a k Církevní husitské ZUŠ Harmonii v Praze, kterou navštěvuje jeho dcera. Tímto bychom chtěli jemu i celé jeho milé rodině poděkovat.

Odpolední program pro veřejnost začal ve chvíli, kdy na roudnické hlásné věži, která stojí vedle zahrady, zvon odbil pátou hodinu. Paní farářka řekla několik slov o významu dnešního setkání. Rovněž připomněla svatodušní svátky a jejich smysl naplnění Duchem svatým, který si dnes jen

Dokončení na str. 3

Postrehy z Rumunska

Pred 20 rokmi bolo Rumunsko a Bulharsko tradične miestom našich dovoleniek. Boli to dve miesta, kde bolo teplo – nezrovnateľne teplejšie ako u poľského mora a mora NDR.

Rumunsko však, oproti Bulharsku, malo špecifické kúzlo – bolo iné, neslovanské. Rumunsko bolo tiež oveľa chudobnejšie. Po prvý raz v živote som videl na poli niekoľko sto ľudí, ktorí vyberali jedno pole zemiakov. Dozvedel som sa aj prečo. – Zberom zemiakov sa zaoberal celý rumunský štát. Boli ako kobylky.

Na strane druhej som Rumunsko navštívil v deň, kedy prebiehala poprava bývalého prezidenta Ceausesca. Nikto neveril, že sa tak stalo. Bol som práve v Timisoare – pôvodným menom Temesvár, sprevádzal som humanitárny konvoj vrátane potravinových darov, ktoré boli z Moravy. Ten rok som tam bol dvakrát. Po druhýkrát v mestách Nadlac a Pereg, kde sú slovenské a české menšiny.

Po 13-tich rokoch som si opäť "vyrazil" do Rumunska – do okresu Brasov – mesta Sfintu Gheorge. Dôvod nebol ani dovolenka, ani v pravom slova zmysle charitatívna činnosť. Išiel som tam navštíviť mladého človeka – Čecha, ktorého som pred x-rokmi krstil, ktorý nesmel mesto opustiť, pretože vo svojej naivnej, hlúpej mladosti si zapálil s miestnou mládežou marihuanu. S tou bol zatknutý rumunskou políciou a už to šlo "ráz – naráz". Hrozilo mu 6 rokov väzenia. Nešťastný otec, ktorý cestoval so mnou, nehovoril o ničom inom a bol už skoro otravný. Po pol roku zápasov, korešpondencie i s prezidentom Rumunskej republiky, s pomocou českého veľvyslanectva v Bukurešti sa vec podarila. 25. 12. 2004 sa objavil na Slovensku, na bohoslužbách našej cirkvi – už rozosmiaty. Ťažko povedať, či si do budúcnosti uvedomil hlúposť svojho skutku, za ktorý platil.

V tom čase mi však prebiehal ďalší prípad väzňa, s dôsledkom, ale aj príčinou, oveľa tragickejšou. Väzeň – neplnoletý muž, ktorý bol odsúdený za vraždu bezdomovca, ktorá bola prevedená obzvlášť hrubým spôsobom. Mnoho návštev v cele, potom odsúdenie. Dodnes neviem, či som mu len krátil čas, alebo počúval, čo hovorím. Bez prejavu ľútosti nad skutkom, ale s vlastnou sebaľútosťou. Dostal polovicu trestu – ako mladistvý a z toho ešte odsedel iba polovicu za slušné chovanie.

Aký musí byť pocit rodičov, že im ráno odišiel syn a po dvoch rokoch sa vrátil ten, kto vraždil. Neviem, či sa o tom ešte niekedy rozprávali. Ani ja túto kapitolu ešte nemám uzavretú.

Jan Hradil

Vysvědčení

Rozdávání vysvědčení vyvolává každoročně ve školách i v rodinách konflikty a katastrofy. To, co je na vysvědčení, pokládáme za posudek na celý život.

Pomysleme však na to, kolik geniálních lidí právě ve škole selhalo. Známým příkladem je Albert Einstein (nositel Nobelovy ceny za fyziku), který ve škole příliš neprospíval. Co může poznamenat k našemu tématu? „Ne vše, co platí, lze spočítat a ne vše, co lze spočítat, platí."

To je problém posuzování podle školních známek. Zdá se, že je jednoduché je určit (skutečně?), ale spravedlnosti se jejich pomocí nedá docílit.

Výkon, který dítě podává ve škole, závisí přece na tolika rozličných faktorech, že se výpověď o něm nedá vyjádřit jedním číslem. Špičkový výkon, který podává dítě, které pochází z rozháraných rodinných poměrů a má proto potíže s učením, pravděpodobně vybledne vedle výkonu stejně starého dítěte, které nemá žádné starosti a je celé žhavé do učení.

A právě to dítě, které se nesnadno učí, potřebuje povzbuzení. Jestliže mu je škola neposkytne, poskytněme mu je tedy my. „Posudek, který dává škola, může být něco tak málo definitivního jako skutečnost, že se člověk ve škole stává hotovým člověkem," připomněl už kdysi filosof G. Friedrich Hegel.

„Chceme-li se dovědět, čeho jsou naše děti schopny, musíme přestat dávat jim věci," domnívá se anglický básník George Norman Douglas (1869 – 1952). Fakt je, že nedostatek pohybu je nezamlčitelným problémem dnešních dětí. Věci, které jim dáváme, slouží většinou k tomu, aby se uklidnily, usadily a daly nám pokoj – a nikoliv k jejich rozvoji.

Josef Špak

K výročí narození dr. Karla Farského

Pokračování z č. 26

„Já vím, hochu, že bez ní nemůžeš bejt," opakoval pan děkan zbožně po dobré mamince, když mi to vyprávěl. Proto zůstal tabatěrce věren až do své smrti. Časem se ve věci ovšem zdokonalil, takže druhá náležitost k té odvlhčovací kůře, kostěná lopatička, houpala se mu u vesty. Tou obsluhoval v nedlouhých intervalech vždy jednu půli nosu jednou, druhou dvakrát. A oběma dírkám to šlo náležitě k duhu. Třetí věc, kvůli které přijel svého času pan děkan o Karlově primici do Prahy (jedna věc byla primice sama, druhá byly ty brýle, jak již víme) – třetí věc tedy byla právě ta, že potřeboval si dát uvnitř vyzlatit svou stříbrnou tabatěrku. Snad mi nikdo nevytkne, že to na pana děkana prozrazuji. Je už taky na pravdě Boží. Zemřel jako penzista v Železnici, jak se podepisoval, začátkem ledna 1916. „Vzal to nějak nenadále, nejspíš ho sklátila ta neobvyklá zima. A to už trpěl trochu dušností," píše mi Karel tehdy 19. ledna. A pokračuje; „Současně s ním zemřel řídící Kučera v Jilemnici…" „Snad ne?" podivil jsem se, slyše to; odešli od nás asi současně a teď jako by se byli spolu dohodli. A ještě prý o Vánocích, když mu (panu řídícímu) kdosi vytýkal, že ho je málo vidět venku, se omlouval, to že kvůli ženským, které prý by mu paty ušlapaly, jak za ním chodí. „Je obou škoda, rozuměli životu a nezarmoutili nikoho," dokládá Karel. Proto se také o obou ještě zmiňuji, ponechávaje jiné, co by snad bylo o nich ještě povědět, na jindy.

Dne 17. června 1918 Karel mi mezi jiným píše: „Arcibiskup mně dal opětovně vědět, skoro bych potřeboval s tebou mluvit asi do týdne a poradit se." Zároveň vypisuje v tomtéž psaní známý masakr na Koterově: „Máte-li vy v Praze veselo, máme my tu smutno. Byl jsem v neděli a v pondělí na pěti pohřbech, 10–141etí hoši, všecky je to stihlo odzadu; jiného tam nebylo. Bylo to tu u nás za rohem. Jsem ještě rád, že tam nebyli naši hoši; vlastně byli, ale vyvázli jako zázrakem. Měl jsem předtím do půl sedmé v pátek odpoledne zkoušku z náboženství před arcibiskupem a tak se většinou běželi najíst. Ostatně byli vesměs jen před domy, kde zůstávali, a nemnoho jich, asi třicet. Prý hodil kterýsi kamenem. Dospělejšího to vůbec žádného nestihlo – nebylo tam nikoho; jen jeden člověk v dálce do ruky a dvě ženské; jedna slečna z kanceláře, a jedna paní ve 2. poschodí se šla dívat k oknu – také o hodně dál. V pondělí pochovali jsme arciděkana…"

Tu nejdřív musím něco podotknout k datu tohoto psaní. Je datováno 17. června a odvolává se na události, jež Karel v Přelomu líčí, že se sběhly 21. (střelba), 23. (pohřby) a 24. (pohřeb arciděkana Černého) června. Datum razítka na obálce je nečitelné, ale ze všeho je patrno, že dopis je datován nesprávně, dříve než byl psán. Plyne to i z toho, že je zároveň odpovědí na můj dopis z 22. června; právě v něm jsem psal Karlovi na konci: „Včera jsme tu měli veselo, jak se asi domyslíš z toho, co dnes v novinách." Mínil jsem tím známou událost v budově poštovního ředitelství, o níž psaly i noviny, která se sběhla rovněž v pátek 21. června; vysílený poštovní personál, zejména z telegrafní ústředny, shromáždil se ráno na dvoře budovy a žádal aspoň zlepšení aprovizace, jež těm, kdo byli odkázáni na normální příděl, naprosto nepostačovala. Zmíněného pátku měl dojít, tuším, příděl chleba, ale vůbec nedošel. Tu tedy příliš napjatá struna začala praskat. Promluvilo tu za války poprvé veřejně, v úřadě, ujařmené lidství. A s jakým výsledkem? Jako bylo rovněž již veřejně konstatováno, naši lidé tehdy, po Jiráskově přísaze a po divadelních slavnostech, povolali za to na personál policii a vojenské četnictvo, ačkoli aparátů ani vedení se nikdo z personálu nedotknul, veškerá vina personálu spočívala v tom, že s prázdnými žaludky si šel postěžovat na dvůr. Policie za vedení dvou koncepčních úředníků a revírního inspektora obsadila mimo dvory, chodby a východy i prázdnou centrálu. „So, jetzt ist es besetzt!" liboval si jeden z nich. Tak jsme pracovali pod ochranou bodáků (doslova!) až do převratu. „To místo toho chleba, co jsme měli dnes dostat," prohodil hodně nahlas jeden zřízenec.

V Plzni, kde měl příležitost do věci mluvit lid, který má smysl pro mravnost, lajtnant Wirfl i jeho otec se stali tehdy nemožnými. Starý Wirfl musel zavřít krám, mladý se musel schovat, poněvadž ho chtěli lynčovat.

JUDr. Josef Farský

(pokračování příště)

Z kazatelského plánu

4. neděle po Svatodušních svátcích

Co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné

I Boží lid může mít okamžiky malomyslnosti a obav z příštích dnů, zejména při pohledu na své početní ztráty i při pomyšlení na lidské slabosti a nedostatky, jichž nejsou ušetřeni ani Boží služebníci. Jak budeme schopni ve své malosti a slabosti plnit velké úkoly na díle Páně?

Ale Pán, který nás vyslal k práci, dá nám i sílu k ní a sám vykoná z ní největší díl. Důvěřujme mu a přestaňme se pokládat za vymírající zbytek lepších časů, za usychající ratolest. A začněme se chovat jako semeno, jež má z Boží síly vyrůst a přinášet očekávané plody.

Vstup: Ez 17,22-24

Tužby:

2. Aby naše pocity malosti a strachu přemohl a nahradil je žhavou vírou, statečností a mravní poctivostí...

3. Abychom se v síle Ducha svatého snažili o dokonalost víry i křesťanského života a pevně doufali v budoucí podíl věrných na Kristově vítězství...

Epištola: 2 K 5,6-11

Evangelium: Mk 4,26-34

K obětování: L 13,20-21

Závěrečné čtení: 1 K 1,26-29 (nebo 1,22-31)

Modlitba:

Rač rozptýlit, mocný Bože, naše obavy z malosti a nepatrnosti a nedovol nám skončit v poraženectví, beznaději a strachu z příštích dnů! Posiluj v nás jistotu, že to, co je vskutku tvé a tobě věrné, zůstává pod tvou ochranou, a proto nezahyne. Kéž pamatujeme, že tvému Synu patří konečné vítězství nad silami zla. Požehnej upřímnému hlásání evangelia, ať se šíří po celé zemi tvá sláva i vláda.

Vhodné písně: 114, 163, 184, 187, 188, 289

Nad Písmem

Počátek velkých věcí

Mk 4,30–34

Ez 17,22-24, 2 K 5,16-17

Čtení z proroka Ezechiele obsahuje působivé přirovnání, usilující alespoň trochu znázornit Boží moc měnit neočekávatelně věci a řády tohoto světa. Jak jinak rozumět slovům, že vysoký strom padne, že nízký bude vyvýšen a dokonce že suchý se zazelená! Nehledejme v této prorokově vizi žádnou revoluční teorii v botanice. Jde o lidský pokus přiblížit skutečnost, že Bůh může jednat jinak, než lidé očekávají či předpokládají. Jde především o výraz víry v plnou Hospodinovu moc nad vším stvořeným.

Podobnou víru v Boží všemohoucnost vyjadřuje i novozákonní autor apoštol Pavel, když chce povzbudit členy náboženské obce v Korintě. Tamní křesťany přepadla malověrnost, říkali si: je nás málo, ještě nás ubývá, jsme nenáviděni, špiněni, udávají nás a pronásledují. Pavel chce své přátele povzbudit, a to nikoli laciným chlácholením či zmenšováním nepříznivých okolností. Nabádá křesťany v Korintě, aby nic neposuzovali podle vnějšího vzhledu, nic podle pouhých lidských měřítek.Vyzývá je, aby hleděli pohledem víry, neboť v Kristu nastala nová éra lidstva, píše doslova: „V Kristu staré pominulo, hle, nastává nové." (Ozvěnou nám možná zazní prorokovo – vysoký strom padne, suchý se zazelená.)

Co je ono nové, které nastalo v Kristu? Od samého počátku svého veřejného působení přinesl nazaretský kazatel radikální proměnu pohledu na náš život. To, co se lidským očím zdálo silné, on prohlásil za slabé. Co jiní považovali za zisk, on považoval za ztrátu a naopak. Koho ostatní považovali za slabochy, chuďasy a ztracence, on blahoslavil. I u dnešního Ježíšova podobenství tvoří základ Kristovo převrácení hodnot. Nabízí nám tento výklad: Nehleďte na nepatrnost uprášeného poutníka z galilejského Nazareta, hleďte očima víry a spatříte z něho vyrůstat mohutný strom Božího království, které bude útočištěm mnohým.

V těchto dnech si připomínáme tragický konec pozemského putování betlémského kazatele. Mistr Jan byl v Kostnici ve velmi tíživé situaci. Mohl volit podle toho, co měl před očima: okázalou nádheru a moc církevních hodnostářů. V tom případě mohl odvolat i to, co nikdy nehlásal a zachránit si tak holý život, byť by se uskutečnil kdesi v klášterní kobce. Hus však volil podle toho, co neviděl, volil podle toho, komu uvěřil. Jsme přesvědčeni, že ne náhodou z nepatrného semínka Husovy touhy po čisté církvi vzešlo nejen husitské hnutí, nýbrž i světová reformace.

Dnešní biblické texty nás vyzývají, abychom ani my nedbali především na to, jak se věci jeví měřeny pouze světskýma očima. Aby nás nezmátly ani stromy, které jakoby rostou až do nebe, ani nepatrnost skutečností víry, jež se tolik podobají droboučkému hořčičnému semínku. Kéž jsme vždy znova a znova povzbuzováni apoštolovým – „v Kristu staré pominulo, hle nastává nové."

Lumír Čmerda

Hospodine,
Pane náš a Otče,
děkujeme ti
za tvá upozornění,
že dovedeš porážet
vysoké stromy
a dokážeš,
aby se strom
suchý zazelenal.
Děkujeme ti
za tvého syna,
který nám přinesl
proměnu hodnot.
Dopřej nám,
abychom se znova a
znova pokoušeli
na svůj život
i na svět kolem nás
hledět očima víry.
Děkujeme ti
za příklad
takového pohledu,
jak nám jej ukázal
tvůj služebník Hus
i za cenu své
viditelné existence.
Buď s námi,
Pane,
svou všemohoucí
milostí.
Amen.

Praktické pokyny pro vyučování náboženství ve školách

Biblické výzvy k vyučování nalezneme na více místech – např. Dt 6,5-7, Mt 28,18-20, Ř 12,7, Ex 4,12.

Právo církve (církevních pracovníků) vyučovat ve školách náboženství je zakotveno ve Školském zákoně 561/2004 – První část §15 str. 35 (Vyučování náboženství), též Hlava II, Díl 1, §14 str. 235 (Učitel náboženství) a v Zákoně 563 o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů ze dne 24. září 2004, § 3 (Předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka) a §4 (Učitel náboženství).

Název hodin může být po dohodě s vedením školy různý: Náboženství, Biblické příběhy, Bible, Základy křesťanství, Základy křesťanského náboženství, Křesťanská etika, Duchovní výchova, Duchovní hodnoty moderní společnosti, Kořeny evropské kultury, Současné etické problémy mladého člověka 21. století, Církevní postavy z historie…

Náboženství ve školách vyučujeme jako **nepovinný předmět** (pokud se písemnou přihláškou s podpisem zákonného zástupce přihlásí **7 a více dětí**) nebo jako zájmový kroužek (**do 6 dětí**) – ten musí povolit ředitel(ka)! Účast v nepovinném předmětu náboženství i v kroužku se dětem potvrzuje na zadní straně vysvědčení, obvykle slovním hodnocením ("Účastnil se", "Pracoval úspěšně" apod.) nebo i klasifikací (doporučuji dávat 1!) – jak si to určí vedení školy.

Nutné **písemné doklady** (předem připravené pro jednání s vedením školy):

Potvrzení o nejvyšším dosaženém vzdělání a o titulu, pověření církve (příslušného biskupa - biskupky) – ustanovující dekret, aktuální výpis z trestního rejstříku, aktuální osvědčení lékaře o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi, koncept práce (osnova nebo témata hodin), návrh písemné nabídky s přihláškou (je vhodné, když to schválí ředitel/ka).

Doporučený časový postup:

1. Červen – po předchozím telefonickém dojednání osobní návštěva ředitele, ředitelky školy – představení se, naše představy, práva a povinnosti, předložení písemných dokladů, domluvení se, že přijdeme na začátku školního roku (= první polovina září) a rozdáme osobně po třídách všem žákům a žákyním písemnou nabídku s přihláškou pro jejich rodiče. Současně požádáme vedení školy, aby byl nepovinný předmět "Náboženství" (či jiný název) uveden v oficiální nabídce nepovinných předmětů a zájmových kroužků školy.
2. Během volnějších letních měsíců máme příležitost promyslet si, připravit či dopracovat osnovu hodin, vyhledat a připravit k tomu písně, obrázky, kvízy, hry apod.
3. Začátkem školního roku (co nejdříve v září!) opět předem ohlášeni obejdeme všechny třídy (příp. 1. stupeň) školy – krátce představíme sebe a nabízený nepovinný předmět, ukážeme obrázkovou Bibli, zpěvníčky apod. a všem rozdáme nabídku s přihláškou. Působíme klidně, radostně a nadšeně! Asi po týdnu si opět osobně (nebo za pomoci pastorační asistentky, asistenta, katechetů) přihlášky nejlépe po třídách u třídních vyučujících vybereme. (Nespoléháme na třídní učitelky a učitele, když nám řeknou, že to dětem rozdají sami. Jsou v tomto směru špatné zkušenosti!)
4. Při prvních třídních schůzkách na začátku školního roku můžeme krátkým vstupem oslovit rodiče (opět po předchozím schválení vedení školy a po informování třídních vyučujících). Žáky 1. tříd a jejich rodiče můžeme oslovit již 1. září při slavnostním zahájení vyučování ve třídách.
5. Den a začátek hodiny stanovíme buď předem s ředitelem, ředitelkou školy (pokud možno co nejdříve po obědě v návaznosti na vyučování) nebo později s již přihlášenými dětmi – opět se souhlasem vedení školy.
6. Od 2. poloviny září, nejpozději od 1. října začínáme s pravidelným vyučováním – jedna vyučovací hodina (příp. po dohodě a schválení šedesátiminutová hodina) týdně ve vhodné třídě (hrajeme-li na klavír, požádáme o třídu s klavírem).
7. Během školního roku můžeme s dětmi ze škol spolu s dětmi z duchovní péče o děti a mládež na faře pořádat jednodenní výlety do přírody, víkendová setkání, biblické dramatizace, zveme je na rodinné bohoslužby, sborová setkání, koncerty, výstavy a další akce podle naší aktivity a fantazie.

Co je to nejdůležitější:

Osobní víra vyučujícího, kladný vztah k dětem a veliká trpělivost s nimi, vlastní zaujetí Biblí, nadšení a zapálení pro věc – pro práci s dětmi a mladými, nezměrná vytrvalost, fantazie a tvořivost.

Jindřiška Buttová

Letní chvalozpěv v Roudnici

Dokončení ze str. 1

málo lidí uvědomuje. I když slova o Duchu svatém neproniknou k mnoha lidem, tak touha po naplnění je něco, co máme všichni společné a co spojuje nás všechny, věřící i nevěřící. Všichni lidé se totiž snaží o to, aby jejich život byl naplněný. Rozdíl je pak v tom, že každý ho plní něčím jiným. Pak se může stát, že člověk najednou zjistí, že jeho život je prázdný.

Co se nepodařilo slovy, vyjádřila hudba. Fojtův komorní sbor z kostela Panny Marie v Roudnici nás svými písněmi uvedl do svatodušní atmosféry. Komorní sbor Resonance z Prahy nás zase osvěžil černošskými spirituály, známými muzikálovými melodiemi a lidovými písněmi. Nálada byla skutečně "letně chvalozpěvná". Slunce hřálo už skoro letně. Byl to první den, kdy po dlouhé době bylo skutečně teplo.

Ten den se nám opět potvrdilo to, co známe již z Bible, že lidi nejlépe spojují obyčejné lidské věci: společné jídlo, zpěv a sdílení radosti a pohody. Dnešní společnost zbytečně od sebe odděluje kulturu a chápe ji jako mimořádný umělecký prožitek (a často spíše jen snobskou pózu) od obyčejných lidských radostí, jakými jsou radost z dobrého jídla, odpočinku apod. Z umění se tak stává něco, co vlastně nepotřebujeme stále, ale jen občas a jako jakousi nadstavbu. Z dobrého jídla se stal konzum, který zatracujeme, ale také mu propadáme. My jsme se alespoň pro ten den vrátili k harmonickému pojetí života, jehož obrazem jsou křesťanské hody lásky (agapé).

Připomínkou významu tohoto dne se stal keramický přívěsek v podobě malého sluníčka, kterým sestra farářka po koncertě obdarovala každého, a to včetně svého dvouletého synka.

Závěrem lze už jen říci, že všichni, kteří se této slavnosti zúčastnili, ať už to byli účinkující či návštěvníci, jistě pocítili, že tento den byl skutečně naplněný harmonií.

S tímto pocitem jsme po západu slunce opouštěli farní zahradu. Nebyla to únava, co jsme po celém dni cítili, ale opravdová radost, že se uskutečnilo něco, v čem se nám odhalil hlubší smysl života.

Náboženská obec v Roudnici nad Labem

Co se dělo s Žižkou v Přibyslavi?

Po pětadvaceti letech opět vyšla kniha **Miroslava Ivanova Kdy umírá vojevůdce**. Autor název doplnil dlouhým podtitulem: *Záznam o zkoumání života a smrti Jana Žižky, kdysi čeledína krále Václava, poté horlivce pro zákon Kristův obzvláštní*.

Druhé vydání tentokrát se souhlasem dědiců (Ivanov zemřel jako sedmdesátiletý v roce 1999) vytisklo nakladatelství Mladá fronta. Nepochybně tak reagovalo na loňskou anketu o Největšího Čecha; v celonárodním plebiscitu Žižka "obsadil" páté místo.

Záložka přebalu říká, že Ivanov husitského válečníka zpodobnil ve velmi zdařilé kombinaci hned několika literárních žánrů, ale tím převažujícím stylem je nejspíš detektivka. Ivanov totiž s buldočí vytrvalostí a vědeckou erudicí pátrá. Nejdříve s přispěním čekých a polských jazykovědců po smyslu jména Žižka a později s pomocí českých a maďarských(!) vědců různých oborů zkoumá, co se dělo s tělem legendárního husity po jeho smrti před branami Přibyslavi. Hledá, kde byl Žižka 21. října 1424, v den památky, kterou už dnes nesvětíme, svátku zvláštního jména 11 000 panen, pochován poprvé a kde podruhé. Kde dnes vlastně leží to poslední, co z Žižky zbylo - kalva se stehenní kostí a pravým žebrem? V kostele sv. Petra a Pavla

Dokončení na str. 4

Ptáme se kandidátů na úřad patriarchy

***Kdo z Vašich příbuzných a kde pracuje v církvi?**

Tomáš Butta:

Tato vaše otázka chce umožnit nahlédnout do rodinných vztahů a také míří k zakotvenosti v Církvi československé husitské. Vzhledem k tomu, že v naší církvi se navzájem nevylučuje svátost kněžství a svátost manželství, dochází tím k možnému propojování rodiny a církve. Moje manželka Jindřiška je povoláním také farářka v naší církvi. Přijali jsme ve stejném roce, tedy v roce 1984, svátost kněžského svěcení. V době, kdy byla na mateřské "dovolené", vedla skupinku dětí a pěvecký soubor. V současnosti je farářkou v Praze 4 a věnuje se zejména výuce náboženství ve školách. Moje maminka MUDr. Jitka Buttová, která pracovala až do svého důchodu ve zdravotnictví, se podílí již řadu let na diakonické práci v nemocnici v Praze 4. Je členkou naší náboženské obce, pravidelně se zúčastňuje bohoslužeb a dalších akcí, na které zve své přítelkyně a známé. Rodiče mé manželky – Libuše a Jindřich Hanušovi pracovali celý život v církvi. Oba žijí nyní jako důchodci na faře v Mladé Boleslavi, kde je farářkou jejich dcera Mgr. Libuše Kopřivová. Bratr emeritní farář Mgr. Jindřich Hanuš byl v době komunistické totality uvězněn, po roce 1989 rehabilitován. Mgr. Libuše Hanušová pracovala nejprve jako učitelka, pak vystudovala ve svých čtyřiceti letech teologickou fakultu a stala se duchovní. Obdivuhodná je její osobní korespondence. Dopisuje si s mnoha členy naší církve z obcí, kde dříve působila, a udržuje s nimi srdečné kontakty. Zajímá se o jejich život a problémy. Jako farář neustále vyřizuji převážně úřední písemnosti a také e-mailovou korespondenci. Na osobní ručně psané dopisy není tolik času. A přitom právě osobní dopis s dobrým slovem udělá radost. V tomto lidsky bezprostředním pastoračním kontaktu prostřednictvím dopisů je sestra Hanušová příkladem. – Jsou manželství a rodinné vztahy spojené se stejným povoláním u lékařů, umělců, dalších profesí a také u duchovních. Samo o sobě to ještě nemusí nic znamenat, neboť Bůh si své služebníky může povolávat bez jakýchkoliv rodinných vazeb (Mt 3,9). Na druhé straně v podmínkách naší církve bez podpory v rodině, bez porozumění u těch nejbližších, lze duchovenskou službu velmi obtížně vykonávat. Křesťanství nemá být životem v trvalé samotě, víra má prostupovat společenstvím rodiny a sboru.

Jan Hradil:

1. Ladislav Hradil, můj otec, byl farářem Církve československé husitské. Jeho posledním místem působnosti v naší církvi byl Svinov v Ostravě. Ve věku 51 let přišel definitivně o státní souhlas (zemřel v roce 1992).

2. Ladislav Hradil mladší, můj bratr, byl duchovním CČSH. Před sedmi lety byl dán do invalidního důchodu a v roce 2006 zemřel.

3. ThMgr. Jaroslava Pokorná, roz. Hradilová, moje starší sestra, je farářkou v Bruntále.

4. ThMgr. Vlasta Šanteková, roz. Hradilová, moje mladší sestra, je farářkou v Olomouci – Hodolanech.

5. ThMgr. Marek Pokorný, můj synovec – syn sestry Jaroslavy, je farářem v Ostravě. Magistra Marka Pokorného jsem byl spolusvětitelem ve Vyškově.

Setkání dětí Přibyslav 2006

pořádáme již pátým rokem, předtím jsme dělali akce ve Velké Lhotě na evangelické faře. Dům v Přibyslavi je náš, na náměstí, ale s velikou zahradou a bazénem vzadu. Není úplně opraven, ale je vcelku obyvatelný, se sprchami, kuchyní a jídelnou. Spaní v pokojících po pěti ve spacáku na matracích, v případě návalu ještě v bývalém seníku na zahradě (už bez sena).

Program má duchovní základ a snad zábavnou formu, ráno a večer jsme v kapli, kde se zpívá, čteme Bibli s krátkým výkladem. Další duchovní vedení má spíš podobu her a soutěží. Chodíme a jezdíme na výlety, koupání, máme výtvarnou činnost, večer ohně apod.

Setkání dětí je vhodné pro věk 8 až 15 let, u sourozenců o něco málo mladších můžeme udělat výjimku, když mu starší trochu pomůže.

Organizátory jsou:

František, hlavní diagnózou farář v jihlavském sboru a Petr, pastor v Havlíčkově Brodě, jinak též hlavní kuchař – vzhledem ke skromným podmínkám vynikající!

Cena za pobyt se drží na 1000 Kč, možno zaplatit poukázkou (pošleme) nebo až na místě. Děti můžete přivézt autem (spojeno s prohlídkou objektu a odborným výkladem), je zde také dobré vlakové spojení a nádraží blízko.

Termín: sobota 12. 8. odpoledne až sobota 19. 8. pravé poledne.

Kontakt: František Tichý, Komenského 20, 586 01 Jihlava, tel.: 567 303 853, 736 265 817

(ft)

Zprávy

Poděkování a blahopřání

Padesát let společného života si při slavnostních bohoslužbách v neděli 9. července od 9 h v modlitebně Církve čs. husitské v Mladé Boleslavi připomenou a obnoví svůj manželský slib magistři teologie **Jindřich a Libuše Hanušovi**, duchovní naší církve. Bohoslužby s obřadem manželského jubilea bude sloužit pražský biskup Mgr. Karel Bican. Zveme vás k účasti.
Do dalších let zdraví, lásku, spokojenost a Boží požehnání přejí a za vše děkují

Libuše Kopřivová a Jindřiška Buttová, dcery s rodinami

Ekumenické shromáždění

Náboženská obec v Rokycanech zve na ekumenické shromáždění dne 6. července v 16.30 h. Kázat bude bratr ThDr. Zdeněk Kučera. Shromáždění se koná v evangelické modlitebně, která stojí pod nádražím ČSD.

(fú)

Letní koncert v Náchodě

V pátek dne 14. července v 19 h se představí v Husově sboru v Náchodě pěvecký sbor Bohemiachor se svými dirigenty Janem Staňkem a Liborem Sládkem. Přijďte si zpříjemnit letní podvečer a poslechnout si ukázky duchovní i světské hudby od středověku až po současnost. Vstupné dobrovolné. Srdečně zve

NO v Náchodě

Naše církev v televizi

Sváteční slovo faráře Miroslava Kubíčka O umění vidět zázraky můžete zhlédnout 2. července na programu ČT 1 v 17.50 h.

(red)

Bohoslužby na Krakovci

Slavnostní bohoslužby na hradě Krakovci (posledním působišti Mistra Jana Husa před odchodem do Kostnice) se konají tradičně 5. července ve 14.30 h.

(red)

Festival duchovní hudby

Sedmý ročník festivalu duchovní hudby se uskuteční ve středu 5. července od 17 h v chrámu sv. Mikuláše.
Na programu:
Pražský žesťový soubor (Prague Brass Ensemble), Bohumír Rabas - varhany, Komorní sbor Resonance, Dětský pěvecký sbor Coro Piccolo, Smíšený pěvecký sbor CČSH Chrudim, Komorní sbor Christi, Chorus Angelicus, Komorní sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra, Happy Day Quintet, West Valley Masterwork Chorale, USA.
Více na: www.svmikulas.cz/festival

NO Praha 1 - Staré Město

Hledáme kuchaře

Vážení přátelé,
sociální odbor ÚÚR CČSH hledá pro letní vodácký tábor pořádaný Domečkem – Integrovaným střediskem Diakonie a misie CČSH kuchaře či kuchařku (jednotlivce nebo manželský i partnerský pár). **Tábor se koná v termínu od 9. 7. do 15. 7. 2006.**
Pro práci je nutný zdravotní (potravinářský) průkaz, vítán je také řidičský průkaz (není podmínkou).
Zájemci se mohou hlásit na adrese: **Domeček – Integrované středisko DM CČSH,** Branka 588, 374 01 Trhové Sviny, tel./fax: 386322545, 386 321 577

mail: domecek.ts@quick.cz

Swingové bohoslužby

V neděli 9. července od 17 h se budou konat swingové bohoslužby v kostelíku Jana Křtitele Na Kampě. Všichni jsou srdečně zváni.

(jvk)

Zemřel básník

MUDr. Jan Mička zemřel v neděli 18. června. Čtenáři znají jeho tvorbu z Českého zápasu, ze sbírky Nízko nad zemí, vydané v Blahoslavu v roce 1998, a také z kalendáře Blahoslav, jehož kalendárium doprovodil básněmi a v roce 2001 zde byl jeho medailon z pera Zdeňka Svobody. Vyšlo mu nejméně šest vlastních básnických sbírek, je zastoupen v řadě antologií, jeho básně pronikly až na australský kontinent.
Příbramští věřící vědí o jeho významném působení v radě starších, širší církevní veřejnost jej zná z působení v ústřední radě od roku 2000, kam byl delegován pražskou diecézí, kde vykonával funkci místopředsedy a na starost měl i tiskový referát.
Duchovně se ve studentských letech profiloval v mládeži proslulého vinohradského sboru, až do smrti působil coby psychiatr, donedávna ve funkci primáře. Jeho pacienti právě tak jako jeho bratři a sestry v církvi mu vděčí za velké porozumění, nadhled, humor a osobní angažmá - často ve velmi napjatých a vážných situacích.
Spolu s řadou přátel - nejen z autorského okruhu Sedmikrásy (poslední rubrika v levém sloupci nabídek na hlavní webové stránce církve) - děkujeme Pánu Bohu za jeho život, obětavost a skvělé přátelství.
Církev a rodina se s ním rozloučila ve Sboru Jakoubka ze Stříbra v Příbrami - Březových Horách ve čtvrtek 22. června.

Jana Wienerová

Kalendarium – červenec

3. 7. 1866 - V okolí Sadové u Hradce Králové byla svedena rozhodující bitva mezi rakouskou armádou a pruskou armádou v čele s náčelníkem generálního štábu H. von Moltkem; Benedekova rakouská armáda byla poražena. V bitvě se osvědčila taktická (boj v malých šicích, využívání terénu a úkrytů) a technická (vyzbrojení novými puškami jehlovkami - zadovkami) převaha pruského vojska nad rakouským (vedení bodákového útoku v hustě sevřených řadách, používání zastaralých pušek - předovek s pětkrát pomalejší střelbou). Proti sobě stálo 220 tisíc pruských a 215 tisíc rakouských vojáků, přičemž pruská armáda měla 1935 mrtvých a rakouská 5658 mrtvých vojáků. Co do počtu zúčastněných to byla druhá největší bitva v evropských dějinách 19. století (po bitvě u Lipska, 1813).
4. 7. 1981 - Zemřel v Pear Blossom v Kalifornii **Jiří Voskovec** (* 19. 6. 1905 v Sázavě-Budech) - herec, dramatik a režisér.
6. 7. 1771 - Vyšel císařský robotní patent pro Slezsko; představoval kompromis mezi návrhem F. Blanca (člena urbariální komise) a stávajícími poměry. Jeho vzorem byl zvláště robotní patent pro Čechy (1738). V zásadě se mělo robotovat 3 dny v týdnu, další Blancovy návrhy nebyly prosazeny pro odpor šlechty.
6. 7. 1851 - Vydáno bylo vládní nařízení, jež umožňovalo úřadům po dvojí předběžné výstraze zastavit bez soudního rozhodnutí jakékoliv noviny.
6. 7. 1861 - Narodil se v Lužanech u Přeštic **Josef Kožíšek** (+ 6. 7. 1933 v Úvalech u Prahy) - pedagog, básník a prozaik originální tím, že psal výhradně pro děti, autor oblíbených moderních učebnic (slabikář Poupata, čítanky Ráno, Studánka).
6. 7. 1956 - Zemřel v Praze **Josef Chochol** (* 13. 12. 1880 v Písku) - architekt a teoretik, stoupenec architektonického kubismu, v jehož prosazování pokročil nejdále a nejdůsledněji, jak ukazují jeho realizované domy pod Vyšehradem, navržené roku 1913. Tyto budovy patří ke zvláštnostem architektury počátku 20. století, kdy v českém prostředí vznikl nový - ve světové architektuře naprosto ojedinělý - styl inspirující se dobovými proudy výtvarného umění. V Chocholově tvorbě je přitom kubistický projev nejčistší, bez reminiscencí na předcházející modernu či historismus, přísně racionálně konstruovaný. Brzy však architekt pochopil nemožnost dalšího stylového vývoje kubismu a radikálně se obrátil k purismu (přestavba kancelářského domu v Jindřišské ulici v Praze, 1920-21) a konstruktivismu. Neuskutečněný návrh budovy Osvobozeného divadla z roku 1927 patří k nejlepším architektonickým projektům tehdejších let.
7. 7. 1421 - Synoda husitského duchovenstva v Praze odsoudila odchylky od artikulů pražských.
7. 7. 1961 - Na Dole Dukla v Ostravě došlo k neštěstí, které si vyžádalo život 108 horníků.
8. 7. 1866 - V 9 hodin dopoledne vjelo do Prahy pruské vojsko. Okupace trvala až do 18. září t. r. Hlavní síly pruské armády postupovaly přes střední Moravu směrem na Vídeň (12. července bylo obsazeno Brno, k menším střetům došlo u Tovačova a Dubu).
8. 7. 1891 - Narodil se v Dobříni u Roudnice nad Labem **Josef Hora** (+ 21. 6. 1945 v Praze) - básník, publicista, překladatel a prozaik, jedna z vůdčích osobností české meziválečné kultury.
8. 7. 1926 - Zemřel v Praze **Karel Václav Rais** (* 4. 1. 1859 v Lázních Bělohrad) - spisovatel, který patřil v české próze k předním představitelům kritického realismu a svým dílem myšlenkově navazoval na obrozenecký program naší literatury.
9. 7. 1976 - Zemřel ve Františkových Lázních **Václav Petržílka** (* 20. 3. 1905 v Mělníku) - fyzik, který studoval jadernou fyziku u nositele Nobelovy ceny Ernesta Rutherforda v Cambridge, kde tehdy působil výkvět tehdejší vědy. V letech 1955-67 zastával funkci prvního děkana fakulty technické a jaderné fyziky, pak působil na matematicko-fyzikální fakultě. Zabýval se piezoelektrickou energií, jadernou fyzikou a problematikou kosmického záření. Rovněž studoval fyziku vysokých energií a věnoval se intenzívně i pedagogické činnosti. Napsal přes 100 odborných článků a učebních textů.

(red)

Pro děti a mládež

Podobenství o Božím království

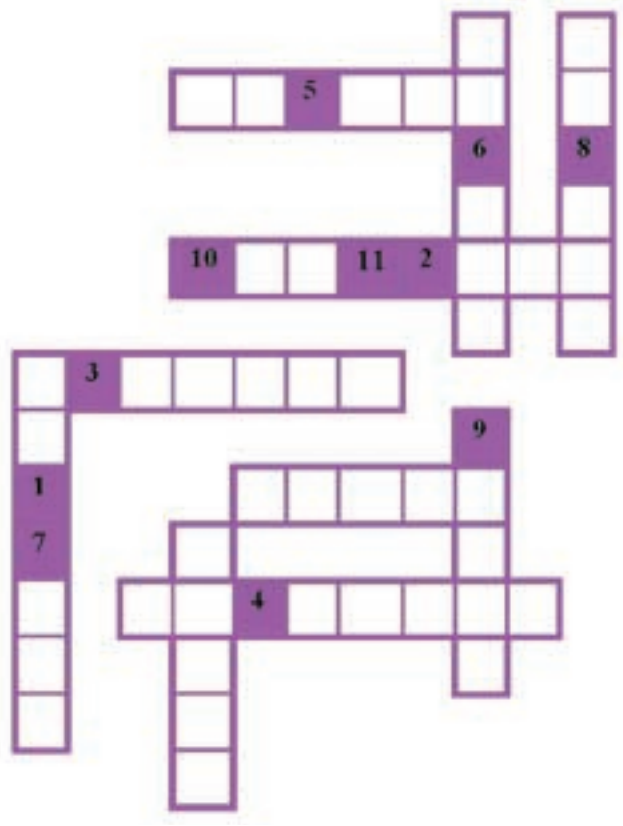

8 písmen: nevěrník, rozsévač
7 písmen: hořčice, hostina
6 písmen: ovečka, semeno, soudce
5 písmen: boháč, Lazar, vdova

(Řešení z minulého čísla: Přemáhá zlo láskou.)

Jana Krajčiříková

Co se dělo s Žižkou...

Dokončení ze str. 3

v Čáslavi nebo v katedrálním chrámu sv. Ducha v Hradci Králové?
Některé staré prameny uvádějí rozdílná data Žižkova skonu, jedna verze Starých rukopisů praví, že zemřel už 11. ledna, ale většina se shoduje v tom, že husitský hejtman vydechl naposledy při dobývání Přibyslavi "v tu středu před svatým Havlem", tedy 11. října 1424.
Hlavní otázka, kterou si Ivanov klade, však v jeho podání zní: "Co se dělo v Přibyslavi s mrtvým tělem?"
Zda na původních 700 rukopisných stranách zredukovaných na 424 stran knihy našel přesvědčivou odpověď, není slušné prozrazovat. Pointa detektivky by vzala za své...
Kout Vysočiny, ve kterém husitský vojevůdce zemřel, spisovatel popisuje jako "okouzlující celek: táhlé a měkké linie pahorků, téměř nekonečné pruhy zelených lesů; nahnědlé lány mizející někde za obzorem, ježatá strniště." To pořád platí. Ale neplatí už spisovatelův popis kamenné homole v Žižkově Poli: "Neprostupná houština vytvářela hradbu, takže z okolí nebylo dovnitř (na mohylu - pozn. autora) téměř vidět."
Na podzim v roce 2004, u příležitosti 580. výročí Žižkovy smrti, byla tehdy 130 let stará mohyla přičiněním města Přibyslav a obce Žižkovo Pole rekonstruována, její zelené okolí zkultivováno a zahradnicky upraveno.

Ivo Havlík

Slavnostní bohoslužby k uctění památky Mistra Jana Husa se konají v Betlémské kapli 6. července od 15 h.

Český zápas
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321
Týdeník Církve československé husitské
Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčiříková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,
mail: cesky.zapas@ccsh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz